

POLITIKA IN POSTOPKI RAZVRŠCANJA STRANK

ILIRIKA BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA D.D., LJUBLJANA

Ljubljana, september 2009

ILIRIKA

ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., Slovenska 54a, Ljubljana (v nadaljevanju: ILIRIKA) na podlagi 210. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/2007; v nadaljevanju: ZTFI) sprejema:

POLITIKE IN POSTOPKE RAZVRŠČANJA STRANK

1. Uvodna določba

1. člen

S temi politikami in postopki razvrščanja strank ILIRIKA (v nadaljevanju: Politike in postopki) na podlagi 210. člena ZTFI razvršča svoje stranke na profesionalne, neprofesionalne ter primerne nasprotne stranke ter opredeljuje postopke in politiko razvrščanja strank.

2. Evidenca strank

2. člen

ILIRIKA vodi skladno s tretjim odstavkom 202. člena ZTFI evidenco strank, s podatki o razvrstitvi strank na neprofesionalne, profesionalne in primerne nasprotne stranke.

3. Profesionalna stranka

3. člen

ILIRIKA med profesionalne stranke razvršča tiste stranke, ki štejejo za profesionalne stranke v skladu z 207. členom ZTFI. To so:

- osebe, ki morajo pridobiti ustrezno dovoljenje pristojnega nadzornega organa države članice ali tretje države oziroma drugače pridobiti pravico delovati na finančnih trgih, in sicer:

- kreditne institucije,
- investicijska podjetja,
- druge nadzorovane finančne družbe,
- zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe,
- kollektivni naložbeni podjemi in družbe za upravljanje teh podjetij,
- pokojninski skladi in družbe, ki upravljajo te sklade,
- osebe, ki trgujejo z blagom in izvedenimi finančnimi instrumenti na blago,
- lokalna podjetja, ki trgujejo na trgih izvedenih finančnih instrumentov in na denarnih trgih za svoj račun izključno z namenom varovanja svojih pozicij na teh trgih izvedenih finančnih instrumentov oziroma za račun drugih članov teh trgov in za obveznosti teh podjetij iz teh poslov jamčijo poravnalni člani teh trgov tako, da prevzemajo odgovornost za izpolnitev pogodb, ki jih je sklenilo lokalno podjetje,
- drugi institucionalni vlagatelji,
- velika podjetja, ki na ravni podjetja ustrezajo najmanj dvema od sledečih meril:
 - bilančna vrednost njihove aktive dosega 20.000.000 EUR,
 - njihovi čisti letni prihodki od prodaje dosega 40.000.000 EUR,
 - vrednost njihovega lastnega kapitala dosega 2.000.000 EUR;
- Republika Slovenija in druge države ali organi nacionalnih ali regionalnih oblasti, osebe javnega prava, ki upravljajo javni dolg, Banka Slovenije in druge centralne banke, mednarodne in nadnacionalne institucije, kot so Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad, Evropska centralna banka, Evropska investicijska banka in druge podobne mednarodne organizacije;
- drugi institucionalni vlagatelji, katerih redna dejavnost je vlaganje v finančne instrumente, vključno s subjekti, ki se ukvarjajo s sekuritizacijo premoženja ali drugimi posli financiranja.

4. člen

ILIRIKA bo stranke, ki bi ustrezale kriterijem iz 3. člena Politik in postopkov pred njihovo razvrstitvijo med profesionalne stranke obvestila o tem:

- da se po podatkih, s katerimi razpolaga, šteje, da je stranka profesionalna stranka in da jo bo obravnavala kot tako, če se ne bosta dogovorili drugače;
- da lahko stranka zahteva, da se obravnava kot neprofesionalna stranka oziroma, da se obravnava kot neprofesionalna stranka le za posamezne storitve ali posle ali posamezne vrste produktov ter da se temu ustrezno spremenijo pogoji pogodbe o investicijskih storitvah na način, da ji bo zagotovljena višja raven varstva, ki se uporablja za neprofesionalne stranke.

5. člen

Pri opravljanju investicijskih storitev za profesionalne stranke je s pogodbo mogoče izključiti oziroma omejiti katerokoli ali vse določbe oddelka 7.2. ZTFI, ki se nanašajo na Pravila varnega in skrbnega poslovanja pri opravljanju investicijskih storitev za stranke.

6. člen

Profesionalna stranka lahko kadarkoli zahteva, da jo ILIRIKA obravnava kot neprofesionalno stranko in da se ustrezno spremenijo pogoji pogodbe o investicijskih storitvah tako, da ji bo zagotovljena višja raven varstva, ki se uporablja za neprofesionalne stranke. Če profesionalna stranka zahteva višjo raven varstva, mora pisna pogodba o storitvah, ki jo borzoposredniška družba sklene z njo, določati:

- da se oseba obravnava kot neprofesionalna stranka;
- ali se obravnava iz prejšnje točke uporablja za vse ali posamezne storitve ali posle oziroma za vse ali posamezne vrste produktov ali poslov.

7. člen

Terjatve vlagateljev, za katere se šteje, da so profesionalne stranke, so izzete iz Sistema jamstva za terjatve vlagateljev, ki je določen v 12. poglavju ZTFI. Terjatve vlagateljev, za katere se šteje da so profesionalne stranke, niso zajamčene, tudi če le-te naknadno zahtevajo, da se jih obravnava kot neprofesionalne stranke.

8. člen

Stranke, ki jih ILIRIKA obravnava kot profesionalne, morajo ILIRIKO obveščati o vseh spremembah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na njihovo trenutno razvrstitev.

9. člen

Če se na podlagi obvestila iz 8. člena Politik in postopkov ali na podlagi drugih informacij, s katerimi razpolaga, ugotovi, da se stranka v skladu z 207. členom ZTFI ne šteje več za profesionalno stranko, se ustrezno spremenijo pogoji pogodbe o investicijskih storitvah, tako, da bo stranki zagotovljena višja raven varstva, ki se uporablja za neprofesionalne stranke.

4. Neprofesionalna stranka

10. člen

Vse stranke, ki se v skladu z 207. členom ZTFI ne štejejo za profesionalne stranke, bo ILIRIKA uvrstila med neprofesionalne stranke.

11. člen

Neprofesionalne stranke lahko zahtevajo obravnavo kot profesionalno stranko za vse ali za samo posamezne storitve ali posle oziroma za vse ali posamezne vrste produktov ali poslov. Za obravnavo neprofesionalne stranke kot profesionalne stranke ILIRIKA opravi oceno strokovnega znanja in izkušnje stranke, ki ob upoštevanju značilnosti poslov in storitev, ki jih namerava stranka naročati pri borzoposredniški družbi, daje razumno zagotovilo, da je stranka sposobna sama sprejemati lastne

investicijske odločitve in razumeti pomen tveganj, povezanih s temi odločitvami pri čemer morata biti izpolnjena najmanj dva od naslednjih pogojev:

- stranka je že opravila več poslov znatne vrednosti na ustreznih trgih, s povprečno pogostnostjo najmanj deset poslov na trimesečje v zadnjem letu,
- vrednost portfelja njenih naložb v finančne instrumente, vključno z denarnimi depoziti, presega 500.000 EUR,
- stranka najmanj eno leto dela ali je delala v finančnem sektorju na položaju, ki zahteva poznavanje poslov in storitev, ki jih namerava stranka naročati pri ILIRIKI.

ILIRIKA d.d. pričlen obravnavati stranko kot profesionalno stranko šele, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ILIRIKA je prejela pisno zahtevo, v kateri stranka izrecno navaja, da želi obravnavo kot profesionalna stranka bodisi na splošno bodisi glede v zahtevi določene posamezne storitve oziroma posla ali glede v zahtevi določene vrste storitev oziroma produktov,
- ILIRIKA je stranki dala jasno pisno opozorilo o varstvu in pravicah iz četrtega odstavka 208. člena ZTFI ter o pravicah na podlagi jamstva za terjatve vlagateljev, ki jih stranka za obravnavo kot profesionalna stranka lahko izgubi,
- stranka v posebnem zapisu, ki ni obsežen v pogodbi o storitvah, da pisno izjavo, da razume posledice izgube varstva in pravic iz prejšnje točke.

5. Primerna nasprotna stranka

12. člen

ILIRIKA d.d. med primerne nasprotne stranke razvršča tiste stranke, ki štejejo za primerne nasprotne stranke v skladu z 235. členom ZTFI. To so naslednje osebe držav članic:

- investicijska podjetja,
- kreditne institucije,
- druge nadzorovane finančne družbe, zavarovalnice oziroma pozavarovalnice,
- kollektivni naložbeni podjemi UCITS in družbe, ki upravljajo te podjeme,
- pokojninski skladi in družbe, ki upravljajo te sklade,
- osebe, katerih redno dejavnost predstavlja poslovanje s finančnimi instrumenti na blago oziroma izvedenimi finančnimi instrumenti na blago za svoj račun, razen če so vključene v skupino, katere osnovna dejavnost je opravljanje investicijskih storitev;
- osebe, ki imajo položaj lokalnega podjetja po drugem odstavku 14. člena ZBan-1.

13. člen

V kolikor ILIRIKA razvršča kot primerno nasprotno stranko družbo države članice, ki izpolnjuje vnaprej določene sorazmerne zahteve, ki vključujejo količinske pragove, se za presojo in njeno obravnavo kot primerno nasprotno stranko uporablja pravo države članice, v kateri ima ta družba svoj sedež. Pred izvršitvijo naročila za tako družbo države članice mora ILIRIKA od te družbe pridobiti izrecno soglasje, da jo obravnava kot primerno nasprotno stranko. Kot primerno nasprotno stranko lahko družba obravnava tudi osebe tretje države, ki so enakovredne omenjenim osebam.

14. člen

Za izvršitev naročila za primerne nasprotne stranke se ne uporabljajo določbe ZTFI o:

- ločenem vodenju vseh dokumentov strank o pogodbah o investicijskih storitvah, ki jih je sklenila z ILIRIKO in drugih listin, ki določajo medsebojne pravice in obveznosti ILIRIKE in strank ter drugih pogojev, pod katerimi ILIRIKA opravlja storitve za to stranko (sedmi odstavek 202. člena);
- informacijah ILIRIKE strankam in tržnih sporočilih (212. člen);

- pojasnilnih obveznosti ILIRIKE z izjemami (214 in 215. člen);
- pogodbah o opravljanju investicijskih storitev (216. člen);
- obveznosti poročanja stranki o opravljenih storitvah (217. člen);
- izjemah pri pojasnilnih obveznosti in obveznostih poročanja (218. člen);
- izvrševanju naročil pod najugodnejšimi pogoji za stranko (226. člen);
- politični izvrševanja naročil strank (227. člen);
- mestu izvrševanje naročil strank (228. člen);
- spremljanju in ocenjevanju učinkovitosti politike izvrševanja naročil (229. člen);
- postopkih in ukrepih za izvrševanje naročil strank (231. člen).

15. člen

Uvrstitev med primerne nasprotne stranke po 12. členu Politik in postopkov ne izključuje pravice navedenih oseb, da zahtevajo bodisi na splošno bodisi v zvezi s posameznim poslom, da jih ILIRIKA obravnava kot stranke, za katere se uporabljajo določbe ZTFI, navedene v 14. členu Politik in postopkov.

6. Preverjanje znanja strank

16. člen

ILIRIKA ne preverja strankinega znanja in izkušenj ter ni dolžna presojeti in opozarjati na primernost finančnih instrumentov ali investicijskih storitev, ki jih opravlja za takšno stranko. Enako velja, ko ILIRIKA d.d. sprejema, izvršuje oziroma posreduje naročilo neprofesionalne stranke na strankino pobudo in se naročilo stranke nanaša na naslednje finančne instrumente:

- na delnice, ki so uvrščene v trgovanje na organiziranem trgu ali na enakovrednem trgu v tretji državi,
- na instrumente denarnega trga,
- na obveznice in druge oblike dolžniških finančnih instrumentov, razen tistih, ki imajo značilnost izvedenih finančnih instrumentov,
- na enote kolektivnih naložbenih podjetij UCITS ali
- na druge nezapletene finančne instrumente.

7. Omejitev uporabe določb oddelka 7.2. ZTFI

17. člen

Če ILIRIKA primerno nasprotno stranko hkrati obravnava kot profesionalno stranko, je s pogodbo dovoljeno izključiti ali omejiti tudi uporabo drugih določb oddelka 7.2. ZTFI.

Če primerno nasprotno stranko ILIRIKA obravnava tudi kot profesionalno stranko in če ta oseba uresniči pravico zahtevati višjo raven varstva, je s pogodbo dovoljeno izključiti ali omejiti tudi uporabo določb oddelka 7.2, razen določb v zvezi s katerimi je stranka zahtevala višjo raven varstva.

8. Prehodna in končna določba

18. člen

Politike in postopki razvrščanja strank stopijo v veljavo z 25.9.2009 in nadomeščajo Politike in postopke razvrščanja strank, ki so stopile v veljavo 2.11.2007.

V Ljubljani, dne 23.09.2009

ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., Ljubljana

prava družbe